

Hnutie Sri Chinmoy

Bc. Iveta Husenicová

2006

1/14

<http://www.slovanet.sk/integra>

Úvod

Hnutie Sri Chinmoy zaradujeme medzi deštruktívne kultúry s hinduistickým pozadím. Je súčasťou hinduistického hnutia neovendáta a prvýkrát sa predstavilo v misii Rámakrišnu založenú Svámím Vivekánandom. Jadro tohto posolstva tvorí učenie o podstatnej jednote náboženstiev, pričom Ježiš ako osvietený majster stojí na tej istej úrovni ako Krišna alebo Budha a v hnutí Sri Chinmoy aj ako Sri Chinmoy. Neovendáta patrí k advaitskému hinduizmu, ktorý uznáva bytostnú jednotu všetkých náboženstiev. „ *Tento monoistický myšlienkový smer vedie k presne definovanému učeniu o máji (ilúzia). Človek žijúci v máji vidí rozdiely medzi bytím a bohom ako aj rozličnými individuálnymi druhmi bytia, čo sa v advaitickom hinduizme interpretuje ako výraz duchovnej nezrelosti a nevykúpenosti. Advaitický hinduizmus pokladá naproti tomu „Tat tvam asi“, čiže „to si ty“ za upozornenie na znovuobjavenie vlastnej identity v novom a zjavne cudzom. Mája, zdanie sú však aj rozličné pudy a potreby vlastné zvieracej alebo nižšej povahe človeka. Totožnosť môjho ja spočíva mimo tohto zmyslového ja v čomsi hlbšom (Selbst), v átmane, ktorý je v konečnom dôsledku totožný s brahmanom, božským. Všetko toto implikuje, že cesta spásy v zmysle neovendáty pozostáva v obrátení, odvrátení od ja k hlbšiemu ja (Selbst) a uskutočňuje sa v meditácii výstupom cez rozličné čakry, meditačné centrá v tele. Meditácia dosahuje vrchol vtedy, keď meditujúci opustí svoje telo cez čakru a jeho átman vyústi do jednoty s brahmanom. Pritom vonkajší majster, v tomto prípade Sri Chinmoy, zohráva rolu aj vnútorného majstra. On je ten, ktorý sa meditujúcemu zjavuje v meditácii a vedie ho – preto sa aj medituje obraz majstra“ (Keden, 1990, s. 97-98).*

1 Zakladateľ a vodca

Vodca, guru Sri Chinmoy, rodným menom Sri Kumar Ghose sa narodil 27. augusta 1931 v Bengálsku, v dnešnom Bangladéši ako najmladší zo siedmych detí. Otec pracoval na železnici, matka bola domácou, pričom rodičia i súrodenci boli silne duchovne založení a vyznávali hinduizmus. V dvanástich rokoch stratil obidvoch rodičov a spolu so svojimi súrodencami odišiel do komunity náboženského vodcu Sri Aurobinda. V ášrame prežil 20 rokov a tu začal objavovať svoje prvé duchovné zážitky prostredníctvom dlhých, až štrnásťhodinových meditácií. Podľa vlastných slov tam dosiahol osvietenie a tzv. „realizáciu Boha“. Od roku 1964 žije v Spojených štátoch amerických, kde spočiatku pracoval ako úradník na indickom konzuláte, zakrátko však prácu v politike zanechal a začal sa venovať výlučne duchovnej činnosti a zhromažďovaniu žiakov. „Šri Činmoy za svoje hlavné zamestnanie udáva vyučovanie meditácie pri OSN. V skutočnosti si však iba denne odbavuje meditáciu v kaplnke v budove OSN, ktorá je prístupná všetkým vierovyznaniam“ (Kedden, 1990, s. 98).

Základný smer svojho učenia, tzv. integrálnu jogu prevzal od Sri Aurobinda. „Integrálna joga spája tradičnú jogu s modernými prvkami, obohacujúcimi ducha i telo, akými sú pravidelný šport a umenie. Okrem toho v integrálnej joge dochádzalo k syntéze náboženstiev a duchovných smerov obohatených o osobné skúsenosti Aurobinda“ (Iliáš, 2004, s. 20). Chinmoyova náboženská prax sa však postupne vzdialila od hinduizmu i od učenia Aurobinda. Ústrednou postavou hnutia sa stal Sri Chinmoy vyžadujúci od svojich žiakov absolútnu poslušnosť, keď im sám napríklad hovorí, že jeho želanie je Božím príkazom a svojou neposlušnosťou si kopú hrob. Svojimi nasledovníkmi je vzývaný ako vtelený Boh, ktorý im umožňuje jedinú pravú meditáciu, vedúcu k Najvyššiemu, božskému – Supreme.

Okrem tradičného vegetariánstva, zákazu fajčenia, drog a alkoholu vyžaduje Sri Chinmoy prísny celibát. Korene učenia o odmietaní sexu pochádzajú ešte od Aurobinda, resp. jeho manželky Alfasy, ktorá tvrdila, že „ľudstvo vývojom dospeje do novej rasy so „supramentálnym“ telom, ktoré umožní nepohlavné – duchovné rozmnožovanie človeka“ (Kořínek, 2003, s. 6). Popri duchovných hodnotách sa kladie dôraz na šport a kultúru, pričom práve Sri Chinmoy v týchto oblastiach mimoriadne vyniká. On sám sa predstavuje ako vybavený mnohými sidhami – nadprirodzenými silami, ktoré potvrdzujú jeho božský pôvod. Na dôkaz veľkej sily jeho meditácií ju uvoľňuje do fyzických výkonov, ktoré sú nad hranicou uveriteľného. Počas exhibícií údajne zdvihol jednou rukou 3200 kilogramovú činku, vzoprel slona, lietadlo alebo plošinu s niekoľkými desiatkami osôb. Neuveriteľné sú i správy o jeho obrovskom umeleckom nadaní. Údajne vytvoril 180 000 akrylových

obrazov a asi 10 miliónov kresbičiek mierových vtáčikov (Dream-Freedom-Peace Birds), napísal takmer 1 500 kníh a 30 000 básní. Podľa svojich prívržencov má geniálne hudobné nadanie, nádherne spieva a zložil približne 14 000 piesní pre Mierové koncerty, na ktorých sa sám sprevádza na niekoľkých desiatkach hudobných nástrojov. Je údajne vynikajúcim športovcom a bežcom, i keď na majstrovstvách veteránov vypadol v behu na 100 metrov už v kvalifikácii. I keď u nezaujatej osoby jeho fenomenálne výkony zrejme vzbudia povznesený úsmev, jeho žiaci im skalopevne veria (Košinec, 2005).

2 „Mierové“ aktivity Sri Chinmoya

Slovo „mier“ je v hnutí veľmi frekventované, všetky aktivity hnutia ho nesú vo svojom názve. Samotný Šrí Činmoj vystupuje ako muž mieru, i keď doposiaľ nie je známe, čo tento muž vlastne pre mier robí. Mierové behy, mierové koncerty alebo ďalšie mierové aktivity sú skôr náborovými akciami tohto guru, než príspevkom k svetovému mieru (Novotný, 1999).

Na Slovensku založili žiaci Sri Chinmoya tri neziskové občianske združenia. Sri Chinmoj centrum je základná organizácia oficiálne združujúca slovenských žiakov v jednotlivých centrách. Jej sídlo je v Bratislave, ďalšie centrá sú v Košiciach, Prešove, Žiline, Považskej Bystrici, Trenčíne a Banskej Bystrici. Druhé - Sri Chinmoj Peace Committee slúži najmä pre styk s predstaviteľmi politiky, kultúry a iných významných sfér spoločenského života a Sri Chinmoj Marathon Team organizuje bežecké a iné športové aktivity. Verejnosti pomerne známou aktivitou je vyhlasovanie rozličných miest a prírodných krás za mierové v spojitosti s osobou Sri Chinmoya (Iliaš, 2004). Od roku 1980 bolo za mierový kvet Šrí Činmoja vyhlásených 700 miest vo vyše 50 krajinách sveta. V každom z nich bola na frekventovanom mieste umiestnená plaketa o prijatí do rodiny mierových kvetov a zasvätení Sri Chinmoyovi. I na Slovensku mu boli zasvätené niektoré miesta, medzi inými i Banská Bystrica. V roku 1997 Banská Bystrica spolupracovala pri organizovaní Svetového behu mieru. Táto akcia sa rozšírila o zasvätenie mesta, Banská Bystrica bola vyhlásená za Mesto mieru Sri Chinmoya, pri tejto príležitosti bola vydaná proklamácia a vystavaný pamätný monument aktu zasvätenia Banskej Bystrice Sri Chinmoyovi. V roku 2001 bol tento akt vyhlásený za nezákonný a textové tabule a erb mesta z tabule odstránené. Naďalej však existuje na Slovensku množstvo miest nesúcich názov „mierové“ (Škodová, Biba, 2001).

Sri Chinmoj venuje maximálnu pozornosť celebritám, politikom, duchovným osobnostiam, športovcom a vedcom. Vyhľadáva stretnutia a fotografovanie s nimi, čo zneužíva na budovanie imidžu celospoločensky uznávanej osobnosti. „Fotografie s celebritami sa zneužívajú na propagačné a náborové účely, kde sa ovšem nepíše nič o tom, že išlo len o generálnu audienciu, zdvorilostnú návštevu a dementi týchto známych osobností sa celkom ignoruje“ (www.slovanet.sk). Činmoj pózoval napríklad s Billom Clintonom, Tonym Blairom, Paulom McCartneym, Matkou Terezou, dalajlámom i našim bývalým prezidentom Michalom Kováčom. Na propagáciu zrejme najzneužívanejšie sú snímky s pápežmi. K týmto snímkam sa vyjadril biskupský ordinariát slovami: „Odkazy na stretnutia Sri Chinmoya s Pavlom VI. a Jánom Pavlom II. sa často zneužívajú na propagačné účely. Okrem troch krátkych stretnutí v rámci verejných audiencií neexistujú žiadne a už vôbec nie oficiál-

ne vzájomné vzťahy. Vatikán sa dokonca od Činmoja a jeho náboženských nárokov výslovne dištancoval“ (Kořínek, 2005, s. 7).

3 Praktiky hnutia

Duchovné praktiky Šrí Činmoja majú hinduistický pôvod a odrážajú výchovu v ášrame Srí Aurobinda. Duchovná prax sa opiera o meditáciu, tranz, kontempláciu a pod. a je zahrnutá do troch krokov: koncentrácia – meditácia – kontemplácia.

Najdôležitejšou a každodennou súčasťou života žiakov je meditácia, ktorá je ústredným náboženským úkonom v tomto hnutí. Jej výsledkom nie je len duchovné povznesenie, ale považuje sa i za silný liečebný prostriedok, prostredníctvom ktorého je možné vyliečiť krvný tlak, zlyhanie srdca, bolesť a všetky choroby. Sri Chinmoy ju podrobne rozoberá vo svojich knihách a dáva žiakom pokyny a pravidlá, ako správne meditovať. Napríklad odporúča čas na meditovanie medzi treťou a štvrtou hodinou ráno, pretože je to Brahma Muhurta, čiže Hodina Boha. V tomto čase medituje on sám a jeho žiaci sa môžu vtedy na neho napojiť. Rozdiel medzi časovými pásmami toto odporúčanie ignoruje. Guru odporúča i miesto meditácie – absolútne čistý a posvätený kútik v izbe, v ktorom si možno vytvoriť svätyňu a umiestniť obraz svojho majstra.

V hnutí sa často hovorí aj o tzv. aspirácii, ktorá je opisovaná ako určitý vnútorný plameň alebo túžba. Podľa učenia Činmoja, každý hľadajúci má vo svojom vnútri priateľa - aspiráciu (vzrastajúce vnútorné volanie) a nepriateľa – žiadosť. Každý chce byť vždy so svojim priateľom a úplne sa oslobodiť od svojho nepriateľa.

Významnú úlohu zohráva spievanie slabiky Aum, ktorú Chinmoy označuje ako jeden, nedeliteľný zvuk – vibráciu najvyššieho.

V učení sú nemenej dôležité i ďalšie a to okultné praktiky, napr. čítanie z ruky alebo výklad snov, ktoré hrajú podstatnú úlohu v duchovnom raste. Chinmoy sa sám venuje výkladu snov svojich žiakov, pričom veľký význam dáva najrôznejším farbám, ktoré sa v snoch vyskytujú. Doslova hovorí, že každá farba má duchovný význam. Napr. zelená znamená nový život a nádej, zlatá je božským prejavom. Čierny had je nebožská sila, no červený alebo zlatý had je božské prejavenie a sila. Modrá lopta je rozľahlým svetom, univerzálnym vedomím. Nielen farby sú správami o duchovnom stave žiaka. Ak žiak vidí vo svojom sne bežiaceho jeleňa, znamená to, že v duchovnom živote beží rýchlo, ak slona, je v duchovnom živote nabíjaný obrovskou silou a pes, ktorý žiaka nasleduje, znamená absolútnu vieru a poslušnosť.

Bežné sú situácie, keď za Chinmoyom chodia duše najrozličnejších ľudí a to pri akejkolvek príležitosti. Pri jednom z vystúpení vyhlásil, že práve k nemu prišla duša Václava Havla a žiadala ho zaspievať pieseň. Nielen duše, ale i všetky veci môžu s človekom komunikovať, pretože majú svoje vedomie a toto vedomie môže prechádzať na človeka. Týka sa to predovšetkým stravy, ktorá

je v hnutí prísne vegetariánska. Jedením mäsa podľa učenia Chinmoya vchádza do človeka agresívne zvieracie vedomie, nepokojné a dráždiace nervy, čo môže zasahovať do meditácie. Ryby sú ešte škodlivejšie, pretože sú lenivé, záhalčivé, nehybné, nečisté a nevedomé. Naproti tomu najviac vedomia majú sladkosti, ovocie a syr. Je nutné dávať si pozor i na vedomie najrôznejších predmetov, pretože toto do človeka vstupuje už dotykom. Podľa Chinmoya ak sa človek dotkne románu, vojde do neho vedomie autora, ak začne robiť domáce práce, vstúpi zas vedomie domácich prác a pod.. Chinmoy raz údajne komunikoval s vedomím svojich ponožiek, ktoré ho upozorňovali na prichádzajúci kľč do nohy. Neposlúchol ich a doplatil na to pri tenisovom zápase (Novotný, 1999).

4 Manipulácia v hnutí

Predtým, ako ozrejmieme psychickú manipuláciu v hnutí Sri Chinmoy, je potrebné spomenúť postoj Srí Chinmoya k iným náboženstvám. Chinmoy hlása svoju ochotu prijať všetky ostatné náboženstvá, zvlášť v prvých fázach zoznamovania s týmto hnutím vzbudzuje dojem, že meditácia je otvorená pre príslušníkov všetkých náboženstiev.

V knihe Meditácia je podľa Novotného „všetko formulované celkom všeobecne a takmer podlízavo kresťanom. V prvej časti sa dokonca píše o meditácii o Panne Márii“ (Novotný, 1999, s. 9). I keď Sri Chinmoy vyjadruje svoj otvorený postoj voči všetkým iným náboženstvám, svojim žiakom prízvukuje, že najvhodnejšie pre ich duchovný pokrok je, ak prijmú žijúcu inkarnáciu Boha, teda jeho. Tolerancia a ústretovosť sa však vytráca hneď potom, ako sa osoba rozhodne pre Sri Chinmoya. Ten totiž doporučuje vzdať sa spojenia s ďalšími cestami, pokiaľ je žiak pod vedením jedného majstra.

Úplná a bezpodmienečná naviazanosť žiaka na jediného majstra sa prejavuje typickým náboženským úkonom a to meditáciou nasmerovanou k tzv. transcendentálu.,, Transcendentál je fotografia Sri Chinmoya v zvláštnom transcendentálnom stave mysle. Žiaci ju umiestňujú na oltár, ktorý si stavajú v svojom domove a dostávajú sa do stavu vytrženia veľkým sústredením s upretým pohľadom na čelo Sri Chinmoya“ (Novotný, 1999, s. 9). Odporúčanie Sri Chinmoya, aby fotografia bola čiernobiela pre jej účinnejšie pôsobenie má podľa Novotného hlbšie dôvody. „*Keď totiž pri tomto sústredení na seba ide o autohypnózu, do ktorej sa žiak uvedie, potom – ako je všeobecne známe – predmet, ktorý nerozptyľuje svojimi farbami a obsahuje len čiernu a bielu, je oveľa účinnejším prostriedkom. Navyše je známe, že sústredenie na lesklé predmety uľahčuje autohypnózu. V tomto ohľade iste hrá fotografia holohlavého guru s lesknúcou sa plešinou svoju rolu*“ (Novotný, 1999, s.9). Pri meditácii Činmoj od žiakov vyžaduje totálnu rezignáciu na vlastné myslenie, majú sa vnoriť do jeho vedomia a úplne sa oddať. To je i jeden z hlavných prvkov jeho filozofie – duchovný vzťah medzi majstrom a jeho žiakom. Nevyhnutnou podmienkou je postupné odovzdanie sa a oddanosť žiaka svojmu majstrovi.

5 Propagácia a pravidlá hnutia

Zdá sa nepochopiteľné, ako človek môže uveriť a podľahnúť hnutiu, ktoré zjavne vykazuje znaky sekty a kultu osobnosti. Obeťami cieľenej, dômyselnej a dokonale zorganizovanej manipulácie sú úplne bežní a normálni ľudia, inteligentní a nadaní, bez ohľadu na vzdelanie, zamestnanie či sociálne postavenie. Sú to najmä tí, ktorí prechádzajú životnou zmenou či duchovným obrozením, prípadne ľudia, ktorým chýba rodinné zázemie či plnohodnotný vzťah. V prevažnej väčšine ide o mladých ľudí, ktorí hľadajú hlbší zmysel života (Iliaš, 2004).

Propagácia a nábor hnutia začína vylepovaním plagátov s pozvaním napr. na koncerty, či športové podujatia. Súčasťou týchto akcií býva pozvanie na prednášku či stretnutie, sľubujúce nebývalé duchovné zážitky a meditáciu, ktoré od základov menia život človeka. Vstup na tieto akcie je zdarma, konajú sa v prenajatých priestoroch kultúrnych domov a vedú ich často zahraniční žiaci. Dôraz je kladený najmä na priateľské a príjemné vystupovanie, Činmoyovi žiaci pôsobia milo a nezištne. Prednášky sú zamerané na pozitívne hodnoty ako láska, mier a radosť, no najmä duchovnosť a meditáciu ako cestu k vyšším zážitkom a k Bohu. Ak dotyčného prednáška zaujme, má možnosť zúčastňovať sa kurzov, ktoré sa konajú asi raz týždenne. Žiakom Sri Chinmoya sa možno stať po krátkom čase, pričom podmienkou je poskytnúť fotografiu a osobné údaje, ako adresu, zdravotný a rodinný stav, vek a počet detí. Sri Chinmoy sa prostredníctvom fotografie na dušu človeka napojí a rozhodne, či sa môže dotyčný stať jeho žiakom.

Po prijatí sa žiak začne navštevovať obvykle 2x týždenne spoločné meditácie. V tomto období žiakom nie sú určené prísne zásady, ide skôr o odporúčania. Doporučujú sa pravidelné ranné meditácie, beh, účasť na spoločných meditáciách, vegetariánstvo a striedmosť vo vzťahoch s opačným pohlavím, nedoporučuje sa fajčenie, pitie alkoholu a užívanie drog. Postupne sa však rady menia na prísne pravidlá, každé ich porušenie sa hlási Sri Chinmoyovi, ktorý ďalej rozhoduje o osude žiaka. Ak je človek slobodný a má priateľa, po vstupe do hnutia s ním musí buď uzavrieť manželstvo, alebo sa s ním rozísť. Nadväzovanie nových vzťahov po vstupe do hnutia nie je dovolené. Chinmoy odôvodňuje toto pravidlo tým, že čistou a nekonečnú lásku majú žiaci cítiť len k svojmu majstrovi, teda jemu. Predpísaný je prísny celibát, ktorý platí aj pre manželov, preto už v sekte možnosť mať ďalšie deti neprichádza do úvahy. Členom sa to odôvodňuje tým, že deti sú príťažou na duchovnej ceste, podobne ako i každý iný člen rodiny. Tieto pravidlá zachádzajú až do extrémov, keď je zakázané, aby v jednej miestnosti, prípadne v aute na jednom sedadle zostali osamotene dve osoby opačného pohlavia.

Postupne sú zavádzané čoraz prísnejšie pravidlá, k posledným patrí zákaz návštevy kín a akýkoľvek kontakt s bývalými členmi. Najprísnejším pravidlom však zostáva celibát, avšak v tomto prípade je práve Činmoj tým, ktorý toto pravidlo porušuje. Svedčia o tom výpovede jeho bývalých žiakov, zverejnené na internete, ktorí hovoria o jeho promiskuite a sexuálnom zneužívaní žiačok samotným Činmojom.

6 Denný režim žiakov

Všedný deň žiaka začína najneskôr o šiestej hodine ráno meditáciou, ktorej predchádza sprchovanie na prečistenie a osvieženie fyzického tela. Muži si na meditáciu obliekajú biele šaty a ženy typický indický odev – sári. Po meditácii nasleduje asi hodinové opakovanie, recitovanie a odriekanie viacerých mantier, modlitieb a piesní, ktorých autorom je Sri Chinmoy. Nasleduje ranný beh, prípadne iné fyzické cviky. Pracovný deň prebieha ako u ostatných ľudí s výnimkou tých, ktorí pracujú v podnikoch, vegetariánskych reštauráciách či obchodoch so zdravou výživou, patriacich Sri Chinmoyovi. Títo sú pod neustálym dohľadom a duchovným vedením, s hodinovou mzdou, ktorá nedosahuje ani zákonné minimum. V zahraničí, najmä v New Yorku sa pritom porušujú zákony, pretože žiaci pracujú bez pracovného povolenia. Na Slovensku je takýmto podnikom firma Madal Bal, s.r.o.. Predmetom jej činnosti je vydávanie Sri Chinmoyových kníh, technicko – organizačné zabezpečovanie kurzov a školení či nákup a predaj železiarskeho tovaru (Mikulcová, 2003). Po práci nasledujú spoločné večerné meditácie a večery žiaci trávia propagáciou hnutia a získavaním nových žiakov. Ide o organizovanie prednášok a koncertov, plagátovanie, hľadanie a prehlbovanie kontaktov s politikmi a významnými osobnosťami, prípadne stretnutie s inými žiakmi. Byť dobrým žiakom tiež znamená meditovať aj počas denne činnosti, sústreďovať sa na svojho majstra, nekritizovať ho a ani iným negatívnym spôsobom ho neposudzovať a to ani vtedy, ak by jeho konanie bolo zvláštne alebo nesprávne. Ak sa aj žiak dozvie niečo negatívne o svojom majstrovi, vysvetľuje si to ako vlastnú nedokonalosť a snaží sa na sebe viac pracovať.

V prostredí, kde je každá chvíľa vyplnená takouto činnosťou hnutia sa žiaci skutočne postupne odovzdávajú svojmu učiteľovi. „ Začína sa to meditáciou na jeho fotografiu, kde sa usilujú od neho získať duchovné kvality, ďalším krokom je čítanie výlučne jeho kníh, stretávanie sa s inými žiakmi až po postupné vymývanie mozgu – tzv. prečisťovanie a zbavovanie sa nahromadených zvykov v myslení a cítení, aby mohli byť naskrz preniknutí „činmojevstvom“ (Iliaš, 2004, s. 27).

Typická pre žiakov Sri Chinmoya je účasť na najrôznejších vytrvalostných behoch a to bez patričného tréningu. I keď on sám je len priemerným športovcom, svojich žiakov tlačí k hrdinským výkonom. Počas športových podujatí aktéri väčšinu dňa behajú alebo kráčajú, minimálne spia alebo oddychujú. Najmä pre začiatočníkov je to nepredstaviteľné ťažké, mnohí sú z toho chronicky vyčerpaní a zranení, preceňujú svoje sily a na svoju snahu doplácajú. V jednom prípade sa žiak snažil prekvapiť a potešiť svojho učiteľa tým, ako dlho vydrží pod vodou. Pri nácviku vo vani vo svojom byte pravdepodobne stratil vedomie a utopil sa. Sri Chinmoy ani jeho hnutie sa necítili vinní a od prípadu sa dištancovali (Novotný, 1999).

7 Kritika hnutia

Obraz božského guru je ale v rozpore so skutočnou realitou. „ Svedčí o tom aj internetová stránka, na ktorej bývalí žiaci opisujú svoje otrasné „ duchovné zážitky“ so svojim Majstrom. Niektorí vypovedajú aj o jeho podvodoch pri športových výkonoch, iní zasa opisujú svoje utrpenie v Centre a klamstvá, ktoré o nich povedal Majster. Najviac však šokujú informácie bývalých žiakov o sexuálnych praktikách Sri Chinmoya. Podľa ich výpovedí pozýval Sri Chinmoy vybrané žiačky do svojho domu alebo do hotela a tam ich nútil, aby robili rôzne nečisté praktiky. Pravidlo celibátu bolo razom v nedohľadne...“ (Iliáš, 2004, s. 23).

Sri Chinmoy je majster manipulácie. Ovláda a riadi prístup k informáciám, označuje ich ako nepriateľské a nebožské. Podobne je to i s bývalými žiakmi, pred ktorými vystríha, zakazuje sa s nimi stýkať či čítať ich listy. Svojim žiakov zastrašuje tým, že pokiaľ hnutie opustia, duchovne upadnú, budú mať psychické traumy, prípadne zdravotné ťažkosti. Chinmoy oddeľuje svojich žiakov od skutočného sveta, núti ich prerušovať kontakty s priateľmi a rodinou (Iliáš, 2004). Odopieranie spánku, vyčerpanosť, najmä maratónskymi behmi, neustále meditácie a prednášky, ako i absolútne zaťaženie žiakov rozličnými skupinovými aktivitami, to všetko sú techniky známe z iných deštruktívnych kultov (Keden, 1990).

Hnutie Sri Chinmoy je deštruktívnym kultom, ktorý praktizovaním svojich techník spôsobuje zmenu pôvodnej identity človeka na identitu kultovú a vedie ku vzniku psychickej závislosti. Činnosť a pôsobenie hnutia ohrozuje tak fyzické ako psychické zdravie človeka. Napriek tomu, že Chinmoy nemá žiadne formálne vzdelanie v oblastiach, ktorým sa venuje, jeho žiaci ho slepo nasledujú. Napr. Chinmoyova interpretácia snov bez odborného psychologického vzdelania môže mať ďalekosiahle následky pre osobný život člena, ktorý mu bezvýhradne verí. Podobne i prezentovanie meditácie ako liečebného prostriedku môže mať dopad na rozhodnutie o spôsobe liečby a tým priamo ohrozovať zdravie človeka. Chinmoy cielene využíva psychickú manipuláciu, ktorou mení cítenie, správanie a myslenie žiakov. Každodenným viacnásobným opakovaním mantier, či niekoľkohodinovým čítaním jeho kníh dochádza k vypínaniu kritického myslenia. Jeho meditačné techniky (napr. autohypnóza, techniky vystupovania do subtilného tela a pozorovanie seba samého) sú nebezpečné pre psychiku jednotlivca a môžu viesť až k rozdvojeniu osobnosti a iným psychickým problémom. Veľké nebezpečenstvo hrozí najmä tým, ktoré majú skryté predpoklady na epilepsiu (Novotný, 1999).

„Sri Chinmoy je nebezpečný manipulátor, ktorý zneužíva úprimné ciele svojich žiakov. Je to vlk v koži baránka“ (Iliáš, 2004, s. 24).

Použité zdroje:

ILIAŠ, P. 2004. V moci Kultu (1). In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. VII, 2004, č. 1, str. 20 – 24.

1. ILIAŠ, P. 2004. V moci Kultu (2). In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. VII, 2004, č. 2, str. 19 – 22.
2. ILIAŠ, P. 2004. V moci Kultu (3). In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. VII, 2004, č. 3, str. 25 – 28.
3. KEDEN, J. 1990. *Takzvané mládežnícke sekty a okultná vlna*. Bratislava: Lúč, 1990. ISBN 80-7114-018-1.
4. KOŘÍNEK, M. 2003. Šrí Činmoj – kult osobnosti. In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. VI, 2003, č. 4, str. 6 – 7.
5. NOVOTNÝ, T. 1999. Chuť kultu – Sri Chinmoj. In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. II, 1999, str. 6 – 9.
6. ŠKODOVÁ, I - BIBA, J. 2001. Mierový kvet odkvitol. In: *Rozmer, Časopis pre kresťanskú duchovnú orientáciu*, roč. IV, 2001, č. 4, str. 7 – 8.
7. http://www.slovanet.sk/integra/clanky/sri_chinmoy.pdf 2.4.2005